

SUEDIA

Sistemul de securitate socială

Asigurările sociale de bază includ asigurarea de boală, prestațiile familiale, schemele de pensii de bază și suplimentare, pensia anticipată și parțială, precum și asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Toate persoanele în vârstă de peste 16 ani care locuiesc în Regatul Suediei, indiferent că au sau nu naționalitate suedeză au dreptul la prestații pe baza reședinței (*bosättningsbaserad*).

Försäkringskassan reprezintă autoritatea administrativă centrală pentru asigurări sociale și alocațiile din asigurări sociale. În fiecare județ există un oficiu local. Sediul central este localizat în Stockholm.

În Regatul Suediei asigurările sociale sunt finanțate în mare măsură pe baza contribuțiilor angajatorilor. Cu toate acestea, asigurările sociale primesc de asemenea o considerabilă finanțare guvernamentală, în special schema pentru pensia de bază. Bugetul acestor prestații este finanțat din impozite.

Asistența socială, care nu face parte din sistemul de securitate socială al Regatului Suediei se află în responsabilitatea Ministerului Sănătății și Afacerilor Sociale (*Socialdepartementet*). Este supravegheată de Consiliul Național de Sănătate și Asistență (*Socialstyrelsen*). Administrarea locală a asistenței sociale, inclusiv îngrijirea și asistența pentru copii și familiile lor, vârstnici și persoane cu dizabilități este responsabilitatea autorităților locale și este în principal finanțată din impozitele locale.

Cererile pentru prestații vor fi adresate în scris la oficiul dumneavoastră local de asigurări sociale (*försäkringskassa*). Pentru anumite beneficii este nevoie de formulare speciale. Unele prestații necesită certificate medicale sau examen medical.

Prestațiile de șomaj

Legislația suedeză pentru asigurări de șomaj diferă de cea a altor țări din anumite puncte de vedere.

Asigurările de șomaj suedeze constau în asigurări de bază universale și asigurări voluntare pentru pierderile de venit. Prestațiile de șomaj din asigurările de bază sunt furnizate oricărei persoane care întrunește condițiile de bază precum "condiția de muncă", și vârsta de peste 20 de ani.

Pentru a obține prestații de șomaj din asigurările pentru pierderile de venit este necesar să fi fost membru al unui Fond de Asigurări de Șomaj pentru cel puțin un an și să fi îndeplinit condițiile de muncă în acea perioadă. Nu există o limită inferioară de vârstă pentru asigurările voluntare de pierderi de venit.

Există în total un număr de 36 de Fonduri de Asigurări de Șomaj. Fondurile de Asigurări de Șomaj sunt organizații independente, dar cele mai multe lucrează cu organizații sindicale sau ale patronatelor. Unul dintre fonduri, Fondul de Asigurare de Șomaj 'Alfa' este un fond independent de Asigurări de Șomaj împuternicit de guvern să plătească asigurări de bază inclusiv persoanelor care nu sunt membri ai unui Fond de Asigurare de Șomaj.

Pentru a deveni membru al unui Fond de Asigurări de Șomaj trebuie să lucrați în domeniul pentru care este responsabil respectivul fond. Trebuie să fi lucrat cel puțin 4 săptămâni într-o perioadă consecutivă de 5 săptămâni, în medie cel puțin 17 ore pe săptămână și să lucrați în aceeași măsură ca atunci când v-ați afiliat. Cererile trebuie prezentate în scris. Odată devenit membru al unui Fond de Asigurări de Șomaj trebuie să plătiți o taxă de membru. Fondul de Asigurări de Șomaj decide asupra dreptului persoanei la o indemnizație de șomaj zilnică. În caz afirmativ, primește o sumă de bază sub forma unei indemnizații de maximum 320 SEK, cinci zile pe săptămână, indiferent de venitul anterior. Persoana îndreptățită la prestații de asigurare contra pierderii venitului, beneficiază de 80% din venitul anterior dar nu mai mult de 680 SEK pe zi. Prestațiile de șomaj sunt impozabile.

Condiții de bază

Pentru a obține indemnizația de șomaj, este necesar ca solicitantul:

- Să fie în șomaj total sau parțial
- Să fie apt de muncă și disponibil cel puțin 3 ore pe zi și cel puțin 17 ore pe săptămână
- Să fie pregătit să accepte o ofertă de muncă potrivită;
- Să fie înregistrat ca și căutător de loc de muncă la Serviciile Publice de Ocupare
- Să coopereze în elaborarea planului de revenire la locul de muncă în consultare cu Serviciile Publice de Ocupare

- Să fie activ în căutarea unui loc de muncă potrivit dar nu poate găsi un asemenea loc de muncă.

Condiții de muncă

Orice persoană care, în ultimele 12 luni în perioada care precede șomajul, a muncit pentru cel puțin 6 luni și cel puțin 80 de ore în fiecare lună calendaristică, sau a muncit cel puțin 480 de ore în timpul celor 6 luni calendaristice consecutive și cel puțin 50 de ore în fiecare din acea lună, întrunește condițiile de muncă.

Perioada de prestații

Fiecare persoană care întrunește condițiile pentru primirea indemnizației de șomaj poate beneficia de aceasta cel puțin pentru 300 de zile. Totuși, indemnizația se plătește doar după 5 zile șomaj (perioada de așteptare).

Fondul de asigurări de Șomaj poate, în anumite cazuri, să decidă să extindă perioada de acordare a indemnizației de șomaj pentru încă 300 zile.

Dacă ai o afacere proprie și ești șomer, se aplică regulile speciale privind condițiile de șomaj și calcularea indemnizației zilnice.

Asigurarea de boală

Salariul de boală

Dacă ești salariat și te îmbolnăvești, trebuie să informezi ca ești bolnav pe angajatorul tău. Dacă ești angajat de cel puțin o lună sau ai lucrat 14 zile fără o pauză, ești îndreptățit la plata prestației de boală (concediu medical) din partea angajatorului pentru primele 14 zile de boală. Pentru prima zi (cunoscută precum perioada de așteptare) nu se face nici o plată.

Dacă ești bolnav pentru mai mult de 7 zile, în mod normal ți se va cere să aduci un certificat medical.

Dacă după 14 zile ești tot bolnav, angajatorul tău va notifica Biroul de Asigurări despre boala ta. Când te refaci, trebuie să aduci angajatorului tău o atestare scrisă care să certifice faptul că ai fost bolnav și să specifice durata absenței de la locul de muncă.

Indemnizația de boală

Dacă nu ești îndreptățit la plata salariului de boală, poți obține plata indemnizației de boală de la Biroul de Asigurări. În acest caz trebuie să informezi Biroul de Asigurări că ești bolnav. Trebuie, de asemenea, să fii îndreptățit la indemnizația de boală când ai fost bolnav 14 zile și nu mai primești salariul de boală din partea angajatorului. Biroul de Asigurări estimează dreptul tău la indemnizația de boală. Salariul de boală și indemnizația de boală sunt plafonate și nu pot depăși 80% din salariul persoanei.

Asigurarea de boală facultativă

Dacă nu ai un venit sau ai o indemnizație de boală obligatorie scăzută, poți solicita o asigurare a indemnizației de boală facultativă la Fondul de Asigurări Sociale. Asigurarea facultativă pentru indemnizația de boală este scutită de taxe și nu se ia în considerare la calculul pensiei.

Prestațiile familiale și de maternitate

Prestația de maternitate

Dacă munca ta este epuizantă fizic și nu poți să-ți îndeplinești îndatoririle din cauza sarcinii, poți cere să fii transferată într-un alt post. Dacă aceasta nu este posibil sau dacă sunt riscuri în mediul de muncă, poți fi îndreptățită la o indemnizație de maternitate de 60 de zile, anterior datei anticipate a nașterii.

Alocația parentală și concediul parental

Alocația parentală poate fi solicitată de la 60 de zile anterior datei anticipate a nașterii. Concediul poate fi luat pe o zi întreagă, jumătate de zi, un sfert sau o optime de zi.

Aveți dreptul la un concediu de maternitate de 7 săptămâni înainte de data anticipată a nașterii. Până la vârsta la care copilul împlinește 18 luni, de asemenea, ai dreptul la concediul de maternitate.

Până când copilul face 8 ani, părinții au dreptul la reducerea orelor de lucru până la 25%.

Dreptul la concediu este guvernat de Legea Suedeză a Concediului Parental. Legea de asemenea prevede că:

- Atât mamele cât și tații au dreptul la concediu,
- Părinții adoptivi sunt de asemenea acoperiți de lege,
- Pentru a fi calificat pentru concediul parental, trebuie să fi fost angajat cel puțin 6 luni, sau să fi lucrat cel puțin 12 luni, în ultimii doi ani
- Concediul poate fi luat ca o perioadă singură consecutivă sau divizată în perioade separate
- Concediul poate fi luat cu sau fără plata alocației parentale

Un tată care are un copil nou-născut poate lua 10 zile de concediu cu plata, care urmează nașterii copilului chiar dacă mama solicită prestația de maternitate.

Alocația parentală acordă părinților oportunitatea de a nu merge la muncă pentru a avea grija de copil pentru maximum 480 de zile. Plata se bazează pe câștigurile eligibile de la plata prestației de boală (SGI). Pentru 390 din

aceste zile, plata este de 80% (până la un nivel maxim sigur) din SGI). 90 de zile se plătesc la nivel de bază sigur. Pentru aceia cărora nu li se plătește prestația de boală, alocația parentală poate fi obținută la acest nivel de bază. Părinții au dreptul la jumătate din alocația parentală, dar unui singur părinte i se permite transferul unei jumătăți din alocație celuilalt cu excepția a 60 de zile.

Alocația parentală temporară în cazul bolii unui copil

Alocația parentală temporară poate fi acordată părinților care stau acasă pentru a avea grijă de copilul bolnav până când acesta împlinește vârsta de 12 ani. După 18 zile se cere constatarea medicului.

Alocația copilului și alocația suplimentară pentru mai mulți copii

Dacă aveți un copil mai mic de 16 ani veți primi o alocație pentru copil în cazul în care copilul domiciliază în Suedia. Odată ce copilul ajunge la vârsta de 16 ani alocația pentru copil se va termina și va fi înlocuită de alocația de copil prelungită, în cazul în care copilul dvs. încă urmează cursurile de școală. Alocația de copil prelungită se plătește până când copilul își termină școala secundară.

Dacă aveți 3 sau mai mulți copii puteți fi îndreptățit la plata suplimentară pentru mai mulți copii. Familiile pot fi de asemenea îndreptățite la alocația de copil suplimentară când copilul de peste 16 ani își continuă studiile fără întrerupere.

Alocația de întreținere/pensia alimentară

Dacă vă creșteți copilul ca părinte singur, copilul poate fi îndreptățit la alocația de întreținere. Celălalt părinte trebuie să contribuie la creșterea copilului plătiind pensia alimentară. Părinții se pot înțelege între ei cu privire la cuantumul acesteia. Dacă aceștia nu pot ajunge la un consens, contribuția va fi stabilită de tribunalul judecătoresc.

Pensiile

Pensia de bază –regimul general de pensionare

Pensia de bază este calculată în funcție de câștigurile obținute pe durata vieții. Orice sumă obținută pentru care a fost plătit impozit, până la un anumit plafon, va fi luată în calcul la stabilirea pensiei. Puteți primi pensie nu doar pentru salariul obținut pe durata vieții active, dar și pentru fondul asigurărilor de șomaj, alocația de boală și alocația pentru părinți, pecum și pentru perioadele când ați fost în concediu de creștere a copiilor, la studii sau efectuând serviciul militar.

Pensia de bază include trei componente: pensia corelată venitului, pensia "premiu" (regim suplimentar bazat pe capitalizarea pensiei) și, în unele cazuri, pensia garantată.

Cât anume primiți din pensia de bază depinde de vechimea în muncă, de nivelul câștigurilor, de fondurile de pensii "premiu" selectate, precum și de momentul în care ați lucrat (cu cât timp în urmă față de momentul stabilirii pensiei) și de economia suedeză.

Puteți primi, de asemenea, pensii din mai multe surse. 90% dintre salariați primesc o pensie profesională de la angajatorii lor, dar mulți contribuie și la scheme de pensii private. Fondurile unei pensii nu le afectează pe cele ale altui tip de pensie. Pensia dumneavoastră este constituită din ceea ce obțineți în total prin însumare.

Contribuția pentru pensia de bază este plătită împreună cu impozitele pe veniturile dumneavoastră. Alte contribuții la schema de pensii sunt plătite sub forma contribuțiilor angajatorului.

Puteți alege singur când doriți să vă pensionați, începând de la vârsta de 61 de ani. Cu cât veți întârzia mai mult în a solicita pensia, cu atât mai mare va fi aceasta.

În principiu, toate pensiile constituie câștiguri impozabile.

Pensia profesională

Angajatorul sau societatea dumneavoastră de pensii vă va oferi detalii în legătură cu valoarea pensiei dumneavoastră.

Pensia "premiu"

2.5% din câștigurile care se iau în calcul la pensie sunt rezervate pentru pensia "premiu", putând fi investite în funcție de opțiunea dumneavoastră. Evoluția fondurilor pe care le alegeți se răsfrânge asupra nivelului pensiei dumneavoastră.

Pensia garantată

Pensia garantată constituie pensia pentru persoanele cu venituri reduse sau fără venituri. Persoanele care locuiesc în Suedia cel puțin trei ani sunt eligibile pentru pensia garantată, începând de la vârsta de 65 de ani. Pentru a fi eligibil la pensia garantată completă trebuie să fi locuit în Suedia timp de 40 de ani. Cetățenilor UE care locuiesc în unul (sau mai multe) alte State Membre, li se va lua în calcul durata reședinței în aceste țări.

Pensionarii cu venituri reduse pot, de asemenea, primi un supliment pentru gospodărie pe baza verificării mijloacelor de trai.

Pensia de urmaș

Dacă sunteți ruda unei personae care a decedat, aveți dreptul la anumite prestații de asigurări sociale, mai exact pensia pentru copii, pensia de conversie și pensia pentru văduvi/văduve. Puteți primi de asemenea o rentă pentru

accidente de muncă, pentru urmași și ajutor de înmormântare în cazul în care decesul a fost cauzat de un accident de muncă sau în drumul spre sau dinspre locul de muncă.

Pensia de conversie

Puteți primi o pensie de conversie în cazul în care v-a decedat soțul/soția. Se plătește timp de 10 luni bărbaților sau femeilor cu vârsta mai mică de 65 de ani. Dacă locuiți împreună cu un copil sub 18 ani, pensia se plătește pentru încă alte 12 luni.

Pensia pentru văduvi/văduve

Puteți obține o pensie de văduv/văduvă dacă soțul/soția a decedat. Trebuie să îndepliniți anumite condiții.

Pensia de orfan și de urmaș pentru copii

Copii sub 18 ani sunt eligibili pentru o pensie de orfan la decesul unuia sau ambilor părinți. În principiu, pensiile sunt impozabile în totalitatea lor.

Formularele europene -E

Anumite prestații reglementate de către legislația de asigurări sociale suedeze fac obiectul anumitor condiții. Este vorba de a avea un anumit venit sau să fi fost ocupat pentru o anumită perioadă de timp sau să fi plătit o anumită sumă la asigurările naționale. Dacă nu îndepliniți aceste condiții în virtutea statutului de resident/persoană ocupată în Suedia, puteți acumula perioade de eligibilitate obținute în alte State Membre. Confirmarea va fi făcută pe baza formularelor E, eliberate de către autoritățile din țara dumneavoastră.

Privire de ansamblu

Ca regulă, orice persoană în vârstă de peste 16 ani care locuiește și lucrează în Suedia trebuie de asemenea să se înregistreze pentru asigurările naționale din Suedia. Anumite prestații sociale sunt pe bază de reședință și se aplică acelor persoane care au reședința sau sunt înregistrați ca rezidenți în Suedia. Alte prestații sunt corelate cu ocuparea și se aplică salariaților sau lucrătorilor independenți.

Prestațiile pe bază de rezidență includ:

- Alocația de bază pentru părinți
- Indemnizația pentru copii
- Contribuția în eventualitatea adoptării unui copil străin
- Pensia alimentară
- Contribuția pentru rezidență
- Reeducare
- Cheltuieli stomatologice
- Pensia garantată
- Pensia de urmaș pentru copii
- Anumite prestații pentru pensionari și persoane cu handicap

Prestațiile corelate cu ocuparea includ:

- Indemnizația de boală
- Reeducarea și alocația de reeducare
- Indemnizația pentru accidente de muncă sau boli profesionale în funcție de venit
- Prestația de maternitate
- Alocația pentru părinți în funcție de venit
- Alocația temporară pentru părinți
- Pensia pentru limită de vârstă în funcție de venit

În Suedia sistemul de securitate socială este administrat de către Försäkringskassan(Casa de asigurări sociale) care este responsabilă de relația directă cu publicul.